

УДК 368.5+361.1+368.04

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

*О.В. Андрієнко, студент 3 курсу факультету економіки та менеджменту
Науковий керівник – Г.М. Македон, асистент кафедри аграрної економіки
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»*

В статті проаналізовано сучасний стан розвитку агрострахування в Україні. Показано динаміку кількості договорів та компаній, що займаються даним видом страхування. Розглянуто перспективи розвитку страхування аграрного сектору в Україні.

Ключові слова: агрострахування, сільгоспвиробники, страхова компанія, страховий ринок.

Постановка проблеми. Сільське господарство особливо підпадає під вплив несприятливих природних явищ, які негативно впливають на виробництво. Економічний збиток від основних кліматичних лих буде зростати в майбутньому у зв'язку зі зміною клімату. Головне місце в страхуванні сільськогосподарських ризиків повинне належати державі, яка створює та контролює правила роботи на аграрному страховому ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних вчених даними питаннями займаються М.Я. Дем'яненко, С.А. Навроцький, С.С. Осадець, Т.Г. Олександрова та ін. Одну з провідних ролей у розвитку вітчизняного ринку агрострахування відіграє Проект розвитку агрострахування в Україні Міжнародної фінансової корпорації.

Мета дослідження – визначення перспектив розвитку ринку агрострахування з державною підтримкою на основі аналізу вітчизняного та іноземного досвіду щодо страхування ризиків сільськогосподарського виробництва.

Виклад основного матеріалу. Агрострахування відіграє значну роль у забезпеченні ефективного функціонування сільського господарства. Ринок агрострахування в Україні останні 8 років розвивався неоднозначно: у 2005 і 2008 роках спостерігалось інтенсивне зростання, криза у 2009 році суттєво позначилася на функціонуванні ринку, призвівши до падіння показників. Однак у 2011-2012 роках спостерігалася тенденція відродження ринку. У цей період відчувається певна стабільність: збільшилася кількість договорів, премії знаходилися майже на одному рівні. І хоча у 2012 році страхових договорів підписано дещо менше (1936 порівняно з 2710 у 2011-му), якість послуг стала вищою, а відтак, дорожчою. [4]

Важливим етапом у розвитку агрострахування в Україні стало прийняття у 2012 році Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою».

У 2012 році найбільш активно долучилися до послуг агрострахування сільгоспкультур аграрії Вінницької, Полтавської, Луганської, Донецької, Кіровоградської, Харківської, Дніпропетровської областей. Абсолютним лідером у цьому списку стала Полтавщина, на території якої було підписано 527 договорів, або 27% від загальної кількості договорів по всій Україні. Тут було застраховано 84,8 тис. га (11,6%), та страховими компаніями зібрано 46 млн. премій. [2]

Свої послуги на ринку агрострахування пропонує 14 страхових компаній України. (рис. 1.) Вітчизняні сільгоспвиробники у 2012 році застрахували 727338 га посівів.

Що стосується застрахованих площ, то тут лідерство має компанія «Провідна», яка у 2012 андеррайтинговому році застрахувала 126 тис. га (17,3%) посівів; УАСК - 113 тис. га, або 15,6%; трійку лідерів замикає «РЗУ УКРАЇНА» зі 104 тис. га (14,3%). [2]

В 2012 році страховиками Пулу було укладено 632 договори страхування посівів та врожаю сільськогосподарських культур. Посіви були застраховані на загальній площі 173,3 тисячі гектарів. Загальна страхова сума становила 1,3 мільярда гривень, а сума зібраних премій — 53,2 мільйона гривень. В 2012 році 16 виробників отримали відшкодування від страховиків Пулу. Загальна сума відшкодування склала 7,7 мільйона гривень. [1]

Восени 2012 року страховики уклали 301 договір страхування посівів озимих культур, здебільшого договори уклалися на страхування посівів озимої пшениці. Згідно з міжнародною практикою, договори укладені з страхування озимих культур повинні обліковуватися в році, коли буде збиратися врожай застрахованих культур. Тому, результати страхування озимих культур в першому маркетинговому сезоні 2013 андеррайтинговому році зафіксовані на наступних рівнях. Посіви озимих культур застраховані на площі 218,8 тисяч гектарів. Страхова сума склала 1,4 мільярда гривень. Сума зібраних премій становить 42,6 мільйона гривень.

Важливим завданням є наближення попиту (з боку аграріїв) і пропозиції (від страхових компаній), щоб вартість витрат із прорахунку на 1 га озимої пшениці попередньо була у межах 45-75 грн./га залежно від території. Середня вартість застрахованої культури була на рівні 1250 грн, або вартість відшкодування покриття озимої пшениці від перезимівлі - 1000 грн.

Щодо державної підтримки агрострахування, то у 2012 році за субсидованим агрострахуванням було застраховано 3,5 тис. га. Страхові платежі становили 173,6 тис. грн, субсидії - 86,8 тис. грн. Поки що сільгоспвиробники ці кошти ще не отримали, вони оформили їх як кредиторську заборгованість держави перед бізнесом. [2]

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, вітчизняний ринок агрострахування знаходиться на етапі реформування і 2013 рік демонструє позитивну динаміку. Перестраховики і страховики вбачають у цьому нові можливості ринку та потенціал для розвитку, що потребує прозорості й передбачуваності дії регулятора ринку.

Список літератури:

1. Альшанова О.О. Страхування в управлінні ризиками вирощування сільськогосподарських культур / О.О. Альшанова // Економіка АПК. – 2010. – №10. – С.86-91.
2. Агрострахование: итоги сезона – 2011. Проект Международной финансовой корпорации (IFC) «Развитие агрострахования в Украине».
3. Інформаційно-аналітичний портал Національного прес-клубу «Українська перспектива»: [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gukr.com.ua>
4. Вітлінський В.В. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком / В.В.Вітлінський, П.І. Верченко. – К.: КНЕУ, 2000. – 292с.
5. Смоленюк Р.П. Ефективність управління ризиками у сільськогосподарському виробництві / Р.П.Смоленюк, О.Ю.Мазинюк // Наука й економіка. – 2010. – №2(18). – С.20-25.

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ АГРОСТРАХОВАНИЯ В УКРАИНЕ

*А.В. Андриенко, студент 3 курса факультета экономики и менеджмента
Научный руководитель – Г.Н. Македон, ассистент кафедры аграрной
экономики*

ОП НУБиП Украины «Нежинский агротехнический институт»

В статье проанализировано современное состояние развития агрострахования в Украине. Показана динамика количества договоров и компаний, занимающихся данным видом страхования. Рассмотрены перспективы развития страхования аграрного сектора в Украине.

Ключевые слова: агрострахования, сельхозпроизводители, страховая компания, страховой рынок.

PROSPECTS OF AGRI-INSURANCE DEVELOPMENT IN UKRAINE

*Aleksandr V. Andrienko, 3-rd year student of the faculty of economics and
management*

*Supervisor – Halyna M. Makedon, assistant department of agricultural economics
SS of NULES of Ukraine «Nizhyn Agrotechnical Institute»*

This paper analyzes the current status of agricultural insurance in Ukraine. Showing the dynamics of the number of contracts and companies engaged in this type of insurance. Considered the prospects of development of agrarian sector insurance in Ukraine.

Keywords: agricultural insurance, farmers insurance company, the insurance market.